

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МЪСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

Всичко за „Християнски Свѣтъ“ се изпраща до:
Павелъ Мишковъ — Варна.

АБОНАМЕНТЪ

За год. 10 лв. Единъ бр. 1 лв. Всичко въ прѣдплата.

СЪДЪРЖАНИЕ.

Какво иска православното духовенство?
Отъ какви християни се нуждаемъ, отъ
Р. Томсжнъ.

Запази себе си чистъ, отъ Единъ младежъ.
Кръстътъ.

Грѣхътъ на Езика.

Какво иска православното духовенство?

(Изъ свещеническиятъ съборъ въ София).

На 22 Юли, т. г. въ столицата се откри конгреса на свещеническото братство. Подиръ техническата работа на конгреса, държаха се слѣднитѣ реферати: Духовенството като факторъ въ обществения животъ. Нашето духовенство въ държавния и общественъ животъ. Нуждата отъ свикване църковенъ народенъ съборъ и задачитѣ му. Устройството на българската църква. Отдѣлянето на църквата отъ държавата.

Съборътъ рѣши, че Екзархийскиятъ уставъ, по който се управлява църквата е непъленъ и отдавна съ редица синодни окръжни измѣненъ и нарушенъ. Трѣбва да се прокаратъ реформи въ върховната управа на църквата: Въ Св. Синодъ, въ митрополицитѣ и епархийскитѣ духовни съвѣти, духовнитѣ сѣдилища, като се допуснатъ двама сѣдии миряни и адвокати за страни, въ намѣстничествата, като се избиратъ Архиер. намѣстници, въ църков. община-енорията, реформи въ църковната практика — прѣводъ на богослужебнитѣ книги на разбранъ български езикъ, въ облеклото

на свещеницитѣ и разрѣши II-й бракъ на вдовцитѣ свещеници. За разрѣшаване на тѣзи въпроси е необходимо въ най-скоро врѣме да се свика църковенъ народенъ съборъ отъ миряни и духовни лица, на които само принадлежи правото на контролъ и законодателство въ църква. Църковния съборъ избира Св. Синодъ, въ който да влизатъ и прѣдставители на мирянитѣ и нисшето духовенство: свещеници и монаси, безъ да има пожизненъ прѣдседателъ — Екзархъ, а да се избира такъвъ за извѣстенъ периодъ. Такава организация ще отговаря на нуждѣтъ на църквата, ще повдигне нейната сила и влияние между народа, като извика по-активна дѣйностъ на духовенството всрѣдъ народа. Апелира къмъ цѣлия български народъ да заработи единомудно и наложи слѣдъ мира незабавно свикване на събора.

Конгресътъ съ горѣстъ костатира, че свещеникътъ е най-изоставениятъ и лишенъ отъ всѣкакви права общественъ служителъ, тѣпканъ, даже нѣкѣдѣ и отъ своето начало. Положението, въ което е захвърленъ далечъ не отговаря на неговото призвание и на онова, което се иска и очаква отъ него. Неговиятъ гласъ не искатъ да се чува при разрѣшаване на църковни въпроси, когато той е най-близъкъ до църквата въ дѣйствителностъ и знае най-добрѣ нуждитѣ на своето паство. Всичко това гибилно влияние върху духа на свещеника и го отчайва подхвърля го на страдания и неволи.

Вториятъ бракъ на свещеницитѣ вдовици трѣбва да се разрѣши. Отживѣлата фанариотска форма на свещеническото облекло трѣбва да се прѣмахне. Не сж вънкаш-

нитѣ знаци, които прѣдаватъ достойнство и авторитетъ на свещеника, а неговата морална висота и култура.

Апелира къмъ цѣлото свещенство за сплотяване въ една мощна организация и съюзяване, както и къмъ цѣлото паство въ Царството за подкрѣпа.

По въпроса за отдѣлянето на църквата отъ държавата, конгресътъ се изказва, че отъ подобно отдѣляне, което се желае отъ крайнитѣ лѣви течения у насъ, не се плаши шомъ се наложи. Самото свещенство нѣма първо да поиска това, защото то е дълбоко убѣдено, че истинската съврѣмenna държава не може и не трѣбва да бжде далечъ отъ християнскитѣ принципи и моралъ, а като така, църквата и държавата могатъ въ контактъ да живѣятъ за благоденствие на обществото.

Апелира сжщо така и къмъ всички добрѣ разположени къмъ църквата и свещенството български партии да подкрѣпятъ духовенството въ неговитѣ искания и политически права, отнети въпрѣки конституцията, като ги впишатъ въ своитѣ платформи, за да разчитатъ и на неговата подкрѣпа въ прѣдстоящитѣ избори.

ОТЪ КАКВИ ХРИСТИЯНИ СЕ НУЖДАЕМЪ?

Библейски християни.

„Овцитѣ идатъ слѣдъ него (пастиря) защото знаятъ гласа му. А слѣдъ чужденецъ не щатъ оти, но ще побѣгнатъ отъ него; защото гласа на чужденцитѣ не знаятъ. . . . Моитѣ овци слушатъ Моя гласъ, и азъ ги познавамъ, и тѣ идатъ слѣдъ Мене“ (Иоан. 10: 4, 5, 27).

Прочетохъ напоследъкъ още единъ пжтъ животоописанието на единъ отъ моитѣ любими герои, великия водител на Германската реформация, Мартинъ Лютеръ. Между многото, многото нѣща въ книгата, които изново ми направиха дълбоко впечатление, бѣше и слѣдното. Било врѣмето на най-голѣмата популярностъ на реформатора. Чакъ отъ Венеция му писвали, че мнозина въ оня далеченъ градъ високо оцѣнявали писанията му. А въ Германия, кждѣто и да отивалъ, цѣли множества се събирали да слушатъ проповѣдитѣ му. Въ градъ Цвикау той еднажъ държалъ проповѣдъ въ отворения пазаръ прѣдъ 35,000 слушатели. Като говорилъ за „Исуса Христа и Него распетъ“, Богъ отварялъ сърд-

цата на мнозина, мнозина, да прииматъ Неговото слово. Съ всичко това, обаче, Лютеръ не се задоволилъ. „Има нѣкои, които вѣрватъ“, казалъ той, „понеже азъ вѣрвамъ. Но само ония сж истински вѣрващи, които биха постоянствували да вѣрватъ, даже ако чуеха, (не дай, Боже, да стане такава нѣщо,) че азъ съмъ се билъ отказалъ отъ Христа“.

Ще каже, тая велика душа не била доволна да я слѣдватъ огромни множества, даже по евангелския пжтъ. Каквото тя очеквала било това: тия множества да чуятъ задъ и прѣзъ нейния гласъ, гласа на Пастиреначалникътъ—Исуса Христа, и него да слѣдватъ; така шото, ако би дошло врѣме тя [тая душа] да си промѣни ума и да отстѣпи отъ вѣрата, та гласа на Пастиреначалника да не можело вече да се чуе чрѣзъ нея, тогава множества да побѣгнатъ отъ нея, защото сега не знаятъ нейния гласъ, а намѣсто нея да слѣдватъ Добрия Пастиръ, чийто гласъ тѣ слушатъ, Който и отъ Своя страна познава тѣхъ — и то по име, единъ по единъ.

Една отъ причинитѣ, по които азъ се гордѣя съ моята народностъ, е, че съмъ потомецъ на жестоко прѣслѣдванитѣ (тъй наречени) Шотландски Завѣтници, и че съмъ синъ на самоволно разцѣпилата се отъ Народната Шотландска Църква така наречена Свободна Шотландска Църква. Защото и въ двата случая единъ отъ главнитѣ принципи, за които застъпвали геройскитѣ водители на двѣтъ движения, билъ това: Ако единъ „пастиръ“ не знае да пастирствува, ако не знае Христовото благовѣстие, ако не знае да храни паството си, ако не знае да раздѣля между тѣхъ Божието слово споредъ разнитѣ имъ нужди, — като още необърнати къмъ Христа, като растещи християни, и като узрѣли стари християни, — тогава паството има право да отказва да приеме единъ такъвъ „пастиръ“, и да си снабдява другъ, който си знае работата. Тия завѣтници и свободно-църковници не знаели гласа на ония чужденци, и бѣгали отъ тѣхъ, защото чрѣзъ тѣхъ не имъ било възможно да чуятъ любимия гласъ на божествения Пастиреначалникъ; тѣ настоявали да иматъ пастири, които самитѣ тѣ ще си избиратъ, понеже ще знаятъ, че чрѣзъ тѣхъ ще могатъ да чуятъ гласа на Христа, и него да слѣдватъ.

Въ печаленъ контрастъ на това, колко скърбно умилително е да вижда човѣкъ

индивиди или цѣли църковни слушателства, които не си дават труда, и слѣдователно достигат да не могат, да разпознават между здравата храна и смъртоносна отрова. За тѣхъ и едното и другото е винаги „много хубаво“. Държи ли единъ проповѣдникъ една Св. Недѣля една истинска евангелска проповѣдь, тѣ на края се ржкватъ съ него, сърдечно му благодарятъ, и приказватъ помежду си — „Колко хубаво бѣше!“ Държи ли до недѣля другъ проповѣдникъ една проповѣдь, въ която се подкопава една, или повече отъ една, отъ основнитѣ канари на самото Християнство, пакъ тѣ на края се ржкватъ съ него, сърдечно му благодарятъ, и приказватъ помежду си — „Колко хубаво бѣше!“ Тѣ не сж лицемѣрци, нито човѣкоугодници, но само хора, които не знаятъ своя си умъ, или, по-скоро, хора, които нѣматъ своя умъ върху тия работи, понеже не се услужватъ винаги за Пастиреначалниковия гласъ; тѣ слушатъ само на проповѣдницитѣ, и, стига само послѣднитѣ да „говорятъ добръ“, да показватъ нѣкаква ученостъ и авторитетностъ, да прѣдставятъ мислитѣ си привлѣкателно, и сами да бждатъ прѣдставителни, благи, популярни, па може-би и любими, то първитѣ поглъщатъ охотно и здравата храна, която тѣ имъ даватъ, и отровата, безъ да знаятъ разликата помежду имъ, и безъ да се питатъ като каква храна би имъ далъ Пастиреначалника, Като естествено слѣдствие отъ това безогледно поглъщане на такова смѣсено ястие, тия хора не се радватъ на добро духовно здравие; а, често, често пжти, понеже отровата е по-сладка на вкусъ отъ здравата храна, тѣ най-послѣ прииматъ само нея. Подиръ това, тѣ сж спокойни, понеже „храната“ имъ не е вече смѣсена; обаче не знаятъ, горкитѣ, че умиратъ, и че Добрия Пастиръ не ги познава.

Пита ли се — Тогава какво да правимъ? Какъ да разпознаваме гласа на проповѣдника на истината отъ гласа на проповѣдника на лъжата? Не е ли явенъ отговора? Запознайте се най-интимно съ гласа на Пастиреначалникътъ, и тогава приемоте оня проповѣдникъ, чийто гласъ е въ хармония съ Неговиятъ, а отказвайте се отъ другиятъ. И кждѣ можемъ сега да се запознаемъ съ гласа на Пастиреначалника? Не въ Библията ли — тоя прѣскжпъ фонографъ, който Богъ ни е далъ за да можемъ днесъ, слѣдъ всички тия вѣкове на християнската ера, да чуваме да ни говори съ жива сила

оня милъ небесенъ гласъ? Да, това е вседостатѣчния начинъ, както е и единствения начинъ, по който можемъ да се пазимъ отъ лъжеучителитѣ, — да изучаваме постоянно Библията — цѣлата Библия; да знаемъ добръ буквата на съдържанието ѝ, и да бждемъ пропити съ духа на учението ѝ; да бждемъ „човѣци на една само книга“ (както сж били наречени нѣкой благочестиви хора); да бждемъ ученици въ училището на Св. Духъ, като ни тълкува и освѣтлява Св. Писания, на които Самъ Той е първоначалниятъ авторъ; съ една дума, да бждемъ *Библейски Християни*. При погребалната служба, извършена за покойния ми приятель Г-нъ Вълко Ив. Шоповъ въ гр. Пловдивъ, бѣше казано, между другото, че прѣзъ живота си билъ прочелъ цѣлата Библия отъ начало до край (ако помня добръ) 19 пжти — и то, разбира се, съ внимание, съ размишление, и съ молитвенъ духъ. Ето защо той е могълъ изведнѣжъ и емфатично да се произнесе относно ученията на Новото Богословие, че тѣ сж *antichristian* — противохристиянски. Той е билъ Библейски християнинъ; и длъжностъ е, да не кажа и привилегия, на всѣки, който претендира да има Господа Исуса Христа за Пастиреначалникъ, да бжде тѣй сжщо дълбоко вкорененъ Библейски християнинъ, за да може да познава най-непогрѣшимо гласа на Добрия Пастиръ, и, споредъ това, да приеме или да отхвърли ученията на ония, които сега говорятъ въ Неговото име. Божий принципъ е, всѣки да има отговорностъ за себе си, а не да се води по носа отъ друго, или спасението му да зависи отъ чужда вѣрностъ.

Тоя отговоръ може да внуши още единъ въпросъ, а именно: Ако е тѣй, то каква нужда и каква полза отъ да имаме пастир и проповѣдници, тѣй като всѣки трѣбва за себе си да знае толкозъ добръ Библията? Но и на тоя въпросъ има пълень отговоръ. *Първо*. Изобщо казано, обикновения мирянинъ, който ще не ще е винаги много заетъ съ свѣтскитѣ работи, колкото коренно и да желае да изучава Библията, не може да я изучи тѣй добръ колкото пастиря, чийто цѣлъ животъ е прѣдаденъ на това едно нѣщо. Прочее, понеже, отъ една страна, Библията е неизчерпаемъ складъ отъ духовни богатства, а, отъ друга страна, пастирътъ е и по-добръ подготвенъ и по-свободенъ да я изучи, чудно ще бжде ако той не ще може постоянно да изважда отъ нея, за назиданието и насладата на мирянина,

много, много скжпоцѣнни нѣща, които той (мирянина) не е могълъ самъ да открие. *Второ.* Даже ако сегизъ тогизъ, въ пастирското поучение нѣма нѣщо, което да е ново за мирянина, пакъ послѣдния ще слуша съ благодарение, защото, а) евангелскитѣ учения сж толкова сладки за християнина, шото той винаги се радва да ги чуе още веднѣжъ, б) тия учения сж за него толкова важни, шото му е приятно да чуе и друго лице да ги потвърждава, и в) макаръ нѣкое извѣстно учение да не е съвсѣмъ ново за него, пакъ особната лична опитностъ на проповѣдника, която ще е различна отъ опитността на слушателя, почти сигурно ще придаде на учението, когато се прѣподава чрѣзъ неговитѣ уста, нѣкаква новостъ.

Р. Томсѣнъ.

МЛАДЕЖКИ ОТДѢЛЪ.

Запази себе си чистъ.

Млади приятелю, когато прочиташъ тѣзи редове, знай, че единъ твой другаръ, който те обича като братъ ти говори; единъ другаръ, който въ дълбочината на своята душа желае да те види щастливъ, и чието сърдце болно се свива при мисльта, че хиляди и хиляди младежи вървятъ къмъ явна смъртъ.

Апостолъ Павелъ въ едно отъ своитѣ послания пише на младия Тимотея: „Пази себе си чистъ“. Той вѣрвалъ дълбоко, че е възможно за единъ младежъ да запази своята чистота. Мнозина, обаче, днесъ мислятъ противното. Тѣ казватъ, младежътъ всичко трѣбва да види, всичко трѣбва да вкуси и узнае: порока — за да познае по-добрѣ добродѣтельта; грѣха — за да притежава отпослѣ чистотата.

Не е вѣрно, че трѣбва първо да се върши злото, за да се дойде до практикуване на доброто.

Не е вѣрно, че ученикътъ първо трѣбва да мине прѣзъ лѣнността, за да стане трудолюбивъ.

Не е вѣрно, че войникътъ трѣбва да е страховецъ, за да стане герой.

Тоже не е вѣрно, че единъ младежъ трѣбва отначало да е потъналъ въ пороци, за да завюва отпослѣ своята чистота.

Тази чистота той може и е длъженъ да я запази.

Драги приятелю, позволи ми да бжда откровенъ и да ти задамъ единъ въпросъ, защото и азъ съмъ младежъ и нищо младежко не е чуждо на мене.

Въ какво състояние сж твоитѣ мисли? Чисти ли сж тѣ? А твоето тѣло? Засѣгнато ли е отъ каквито и да било скрити грѣхове?

Ако съ пълна искреностъ ти можешъ да ми отговоришъ „да“, азъ ще те нарека най-богатия човѣкъ на този свѣтъ, защото въ такъвъ случай ти притежавашъ съкровище, което най-голѣмиятъ богаташъ не може да купи, и което всички земни

блага вкупомъ не могатъ да замѣнятъ: едно чисто сърдце!

Но ако ти си прѣклонилъ глава прѣдъ съблазнитѣ и грѣха, длъженъ си да наведешъ очитѣ си отъ моя въпросъ, защото твоето сърдце и твоята чистота сж опетнени, защото твоята душа и свѣсть не могатъ да бждатъ спокойни, и тогава, твоитѣ очи, може би, пълни съ сълзи, ще издадатъ твоята окаяностъ.

Въ такъвъ случай бжди откровенъ: защото изкусительтъ и съблазнительтъ на твоята душа е сложилъ студената си ржка върху тебъ, и ако ти не се отклонишъ отъ този пагубенъ пѣтъ, рискувашъ да бждешъ завлеченъ въ неговото царство.

Приятелю; пази се! Ти стоишъ прѣдъ една зѣща бездна, и тѣзи, които не се избавятъ отъ грѣха чрѣзъ божествената благодатъ, ще пропаднатъ въ нея незабавно:

О, ако твоитѣ очи можеха да видятъ въ дѣното на сърдцата на тѣзи безнадеждни сжщества, които вървятъ по плѣнителния, но гибеленъ пѣтъ на нечистотата и порока, и които отъ падане къмъ падане се търкалятъ къмъ тази пропасть за да свършатъ тамъ нещастно своя животъ! О, ако твоитѣ уши можеха да чуятъ безбройнитѣ викове на съжаление и отчаяние отъ тѣхното собствено заслѣпление и клетвитѣ противъ грѣха, които излизатъ отъ тази гибелна бездна!

Азъ зная, ти не желаешъ да свършишъ така. И Богъ не желае това. Той, който те обича по единъ начинъ така неизразимъ и чиято добрина и вѣрностъ ти си изпитвалъ, сигурно, не веднажъ прѣзъ твоитѣ младенчески години. Исусъ още повече не желае това, той, който те избавя не съ злато и сребро, но чрѣзъ своята кръвъ, и който единичекъ е властенъ да те изтрѣгне отъ ноктитѣ на грѣха.

Какъвто и да бжде твоятъ отговоръ на моя въпросъ, радостенъ или печаленъ, позволи ми да ти кажа нѣколко приятелски думи. Ако твоята душа е още чиста, това ще те укрѣпи въ борбата противъ грѣха, но ако ти си вече обхванатъ отъ пороцитѣ и съблазньта, тѣ ще ти покажатъ пѣтя, по който ти ще можешъ се освободи отъ тѣзи смъртоносни обятия.

Богъ е вложилъ въ тебе душа която е много по-цѣнна отъ всичко друго въ този падналъ свѣтъ; благодарение на нея ти ставашъ силенъ морално, чувствувайки въ себе си сили да побѣдишъ изкушенията, които те окръжаватъ, дагобъ отъ радостъ и възторгъ по красотата и смисъла на живота.

Но идва моментъ, когато отъ една лоша мисль, отъ единъ таенъ грѣхъ, отъ нѣкоя неморална картина, твоята душа, тѣй да се изразя, се избавява и тогава изведнѣжъ се разпилява силата и радостта на твоя животъ.

Твоятъ погледъ ослабва, лицето ти става блѣдно, твоятъ характеръ се измѣня, ти ставашъ разсѣянъ, нервозенъ, цѣлото твое сжщество остарява прѣждевременно.

Св. Августинъ е изразилъ това въ тия четири думи: „единъ погледъ, една картина, едно омайване — едно падане.“

Да би зналъ ти колко младежи гънатъ въ такъвъ пороченъ животъ, изтощени и изгубени въ една меланхолия или морално оскотяване! Да мо-

жеше да видишъ ти всички тия нещастници. роби на своитѣ страсти, потънали до гуша въ пороци и грѣхове, ти би настрѣхналъ отъ ужасъ и нивга, нивга не би посмѣлъ да се отдадѣшъ на изкушението!

Желаетъ ли ти да живѣешъ единъ такъвъ животъ, щото всѣки день да те приближава до явно погинване? Желаетъ ли ти, терзанъ отъ своята съвѣсть да имашъ за резултатъ единъ ужасенъ край? Или пъкъ искашъ да станешъ мжжъ съ каленъ характеръ, уважаванъ и щастивъ?

Трѣбва да изберешъ! Но знай, че твоето знание, твоитѣ пари, твоята сила не могатъ да те направятъ добъръ, да те изтрѣгнатъ отъ всички съблазни и пороци и да ти дадатъ душевенъ миръ и спокойствие; тѣ не могатъ да те спасятъ и да те освободятъ отъ веригитѣ на злото и грѣха. Не!

Тебъ ти е нужна една ржка, която да те изтрѣгне отъ това вонещо блато на зло, пороци и грѣхъ, която ще те подпира и дава сили прѣзъ твоето кратко земно сществуване. Ти се нуждаешъ отъ единъ великодушень освободителъ, който да ти се притече на помощъ, и този освободителъ е, Исусъ Христосъ, твоятъ спасителъ, който само отъ любовъ къмъ тебе отиде на Голгота. Той дойде тука на земята, работи, проповѣдва, страда и умрѣ на кръста за да те избави и изкупи отъ всички твои грѣхове и да те освободи. Прѣмахни своята гордостъ, погледни на Него като на спасителъ и ти ще намѣришъ всичко въ неговата кръвъ: и прошка, и цѣръ за твоитѣ грѣхове и миръ за твоята бурна и неспокойна душа. Тогава ти ще можешъ отново да издигнешъ своитѣ очи, като единъ човѣкъ щастливъ и спасенъ и да бждешъ пакъ въ числото на Божиитѣ чада, който отъ побѣда къмъ побѣда сж на пжтъ да взематъ вѣнца на живота.

Желаетъ ли това?

А ти, др. приятелю, който дължишъ на Божията добрина, че си запазенъ до сега отъ порока, бжди Му благодаренъ отъ днѣнъ душа, бди и моли се за да не паднешъ въ изкушение. защото духътъ е силенъ, но плътта е немощна. Само Исусъ може да те запази и да те направи неуязвима крѣпость въ врѣме на изкушение, защото кога и да е това врѣме ще дойде и за тебе. Бжди близо до твоя спасителъ защото само съ Него ти може да направишъ своето тѣло да стане истински храмъ на духа светого.

За да държишъ успѣшно по стрѣмния пжтъ на чистотата и святостта, позволи ми да ти укажа нѣколко срѣдства;

1. Бѣгай отъ лошитѣ книги. Не чети книга, въ която авторътъ се подиграва съ добродѣтелта и се възхищава и радва отъ порока. Единъ писателъ казва: „Ако твоята чиста ржка отвори тази мръсна книга, ти скоро ще почувствуващъ Богъ да умира въ твоята душа.“

2. Общувай съ прилични приятели, които даватъ високо-благородна душа. Имашъ християнски характеръ, комуто да можешъ да се довършишъ напълно и съ когото да можешъ да са молишъ и да се боришъ въ врѣме на изкушение. Бѣ подобно едно общуване ти ще ти даде трѣбни сили, които ще те издигнатъ и облагородятъ.

3. Бди и бжди чистъ. Не имашъ думи и забавления. Ако нѣмашъ сила да протестирашъ

за нѣщо не добро, поне съ една дума или жестъ дай да се разбере, че ти не удобрявашъ това.

4. Упражнявай своето тѣло. „Пази го чисто. Здрава мисль въ здраво тѣло“, гласи пословицата.

5. Моли се постоянно. Горнитѣ четири срѣдства биха били много бѣдни безъ това послѣдното. Лични усилия, полезни книги, добри приятели и пр. биха те малко ползвали безъ постоянна молитва. Само въ молитвата може да намѣришъ сила за да побѣдишъ грѣха и да запазишъ неосквернена твоята чистота.

Опитай се и вижъ.

„О, Боже, запази моето сърдце чисто.“

Др. приятелю, братко мой, който и да си ти: **ПАЗИ СЕБЕ СИ ЧИСТЪ!**

Варна.

Единъ младежъ.

Кръстътъ.

Въвъ единъ студентъ октомврийски день, единъ човѣкъ сѣдѣше край пжтя опрѣнъ съ глава о своята тояга. Той мислѣше върху своя труденъ животъ и плачевна сждба. „О, Господи“, каза той, „никой нѣма такава тежка участъ, какквато е моята!“ Никой не е изгубилъ толкозъ много нежни приятели! Та и моята малка кщница изгорѣ и азъ нѣмамъ пари да си съградя друга. О, Господи, моятъ кръстъ е много тежъкъ — моя кръстъ е най-тежъкъ!“

Като каза той това силенъ вѣтръръ дойде и вдигна (раздуха) всичкитѣ червени и жълти листа отъ земята, други събори отъ клонетѣ, и като падаха въ златенъ дъждъ край пжтя той чу гласъ задъ себе си, който му казваше: „Чухъ твоето оплакване; ела съ мене и азъ ще ти избира друга сждба.“ Изведнажъ той се почувства прѣобразенъ на вѣтрени крила, хвърчашъ прѣзъ обширни пространства, докато най-послѣ се спрѣ при голѣмитѣ врати на единъ храмъ.

Когато вратитѣ се отвориха, за да влезе, той се намѣри въ единъ грамаденъ салонъ. задъ който имаше много други подобни, всички празни, обаче по стѣнитѣ висѣха стотини, стотини кръстове отъ различна вѣличина и цвѣтъ.

„Избери си!“ каза гласътъ. Той обходи всичкитѣ салони, като опитваше ту единъ ту другъ кръстъ. Най-напрѣдъ той откачи единъ красивъ златенъ кръстъ, който блѣстѣше на свѣтлината, но когато го тури на своя грѣбъ, падна на колѣнѣ отъ неговата тежестъ и едвамъ можда да стане. Съ трѣперши ржцѣ закачи го той пакъ на старото си мѣсто. Слѣдъ много други опити той намѣри единъ дървенъ кръстъ, който изглеждаше че е лекъ, откачи го и поиска позволение да напусне храмътъ. Но едвамъ що бѣше изминалъ малко той забѣлѣза, че този кръстъ имаше остри краища, които при всѣка негова крачка се заби- ваха все по-дълбоко въ мѣсото му. Това го накара да се върне, да потропа отново и да се помоли, ако е възможно да смѣни този кръстъ съ другъ нѣкой.

И така нещастния човѣкъ повторно обиколи салонитѣ и при излизане, пълненъ съ отчаяние и недоумение той забѣлѣза единъ малък, черенъ кръстъ, който той по рано не бѣше забѣлѣзаль.

Опита го и той му отиваше добръ. „Този е еднич-киягъ, който харесахъ, каза весело той. „Вземи го!“, каза гласътъ.

Вратитѣ изведнажъ се отвориха и вѣтрътъ го отнесе назадъ на старото мѣсто край пѣтя. „Това е твоятъ собственъ кръстъ, който ти избра!“

А. П. М.

Грѣхътъ на езика.

Дарбата за говорение е една отъ най-благо-роднитѣ, една отъ най-добритѣ дарби, съ които Божията благодатъ е надарила човѣка. Тя е единъ съществень елементъ на неговото благосъстояние. Безъ нея той би водилъ едно осамотено съществуване, при все че е поставенъ въ единъ населенъ свѣтъ. Той би се занимавалъ само съ своитѣ мисли, които отъ недостатъкъ на съобщение съ други духове би били блѣдни, лѣниви и едностранни. Той би билъ едно осамотено и безпомощно същество, недостъпно до единството на намѣрения, които стопяватъ различни воли въ една и чрѣзъ туй пораждатъ сила. Той би билъ между нѣмитѣ създания, въ които инстинктътъ би замѣнилъ това социално чувство и би му помогналъ да се самозащищава. Но Богъ не е можалъ своето най-последно и най-велико дѣло да остави тъй недовършено. Дарбата за говорение, която отличава човѣка отъ най-остроумнитѣ и мѣдритѣ нѣми създания, е станала срѣдство за свръзка между духоветѣ, и стори пѣтъ за човѣка къмъ сърдцето на другитѣ.

Тя не е прѣдизвикала чувствата къмъ съществуване, но тя имъ е заела цѣль и сила и имъ даде възможность отъ далече да дѣйствуватъ, и да прѣдизвика въ сърдцето на другитѣ родственни чувства. Тя направи възможно растението на съзнанието, и подтикна напредъ на истината, като даде възможность той да сподѣля откритието съ другитѣ.

Тя изостри възможноститѣ чрѣзъ взаимно упражнение на разумътъ и обогати духоветѣ чрѣзъ взаимно съобщение на мислитѣ. Тя постави стълповетѣ на съчувствието, на любовта и не само че пробуди най-слабитѣ добродѣтели, но и положи основа на нашето най-чисто щастие. Затова забѣляватъ язическитѣ поети и философи дарбата за говорение като отличително качество на човѣка. Затова и въ Св. Писание езикътъ се нарича слава на човѣка. „Събуди се, славо моя: събуди се псалтирю и китаро, ще се събудя рано. Ще те похваля, Господи, между народитѣ: ще ти пѣснопѣя между племената.“

И едно отъ най-печалнитѣ дѣйствия на грѣхопадението е че тази благородна дарба, която грѣбваше да служи за най-благородни цѣли, толкозъ се унизи да служи на грѣха. Назначена да бѣде вѣстителка на мирътъ и любовта и да свръзва сърдцата чрѣзъ свръзка на приятелство, е станала възбудителка на ревностъ, недовѣрие, на зли желанія и безсърдечие, и е станала оръдие на омразата. Назначена за прѣводчица на искреността и распространителница на истината, тя е станала доброволна посрѣдница на лицемерieto и измамата.

Сътворена за распространението на славата Божия, за искажение сърдечната си благодарность, тя се поквари чрѣзъ свѣтскитѣ и себелюбиви суетности, и се развали чрѣзъ ужасни нечисти думи

на безбожие и поругания. Тя е станала показателъ на развалата на нашето естество, пробнитъ камъкъ, чрѣзъ който ний можемъ да измѣримъ нашата болна и грѣшна душа; защото „отъ прѣпълненieto на сърдцето говорятъ и устата“.

Отъ тука виждаме, че грѣховетѣ на езикътъ взиматъ ней-важно мѣсто между другитѣ грѣхове, и ний, ако искрено се каемъ и испытваме себе си и сами се оцѣнимъ, за да получимъ отъ Бога прощение, чрѣзъ кръвта на Господа нашело Исуса Христа. Между тѣзи грѣхове има такива, които иматъ такъвъ зълъ и обиденъ характеръ, щото грѣбваше да се мисли, че не би можало да има въ една християнска страна мнозина, които би можали да изговарятъ подобни безсрамни нѣща. Лѣжки, клѣтви, проклятия, непристойни думи, богохулства въ спѣнки на Божиятъ Духъ, Който се оттегля отъ такива човѣци, противъ които и свѣтътъ е изговорилъ присѣдата си. Но това не е всякога така съ грѣховетѣ на езикътъ; нѣкои се считатъ прѣдъ свѣтската нравственостъ като невинни, а други по-невинни, отъ колкото сж въ дѣйствителность. Паради туй и ний не ги признаваме за врѣдни и не се пазимъ сериозно отъ тѣхъ.

Нека сега да чуемъ, какво казва Сл. Божие и за тойзи грѣхъ; тогазъ нека изброимъ нѣкои отъ грѣховетѣ на мисълта, които ни заплашватъ съ най-голѣмата опасность, и най-последъ ще притуримъ нѣколко практически бѣлѣжки.

Какъ гледа Богъ на тойзи видъ грѣхове, това ний знаемъ безъ най-малко съмнѣние отъ Неговото Слово въ Вѣхтиятъ и Новиятъ Заветъ, отъ ученията и примѣритѣ на Господа Нашего; Той ни казва, че ний грѣбва да отговаряме за думитѣ си. Отъ множеството мѣста, които се намиратъ въ Сл. Божие, които указватъ на тойзи грѣхъ, ще приведемъ само нѣкои. Давидъ вика чадата при себе си и казва: „Елате чада, и азъ ще ви науча на страхъ Господень“. И неговото първо прѣдписаніе гласи: „Пази езикътъ си отъ зло и устнитѣ си да не говорятъ лъжа.“ И Петъръ поема думитѣ му и ги повтаря съ ударение! „Защото който иска да любии животътъ и да види добри дни, да спрѣ езикътъ си отъ зло и устнитѣ си отъ да говорятъ лъсть;“ Въ Притчитѣ ний четемъ: „Отъ грѣхътъ на утѣснение“. „Устата на безумниятъ сж погибелъ за него, и устнитѣ му сѣтъ за душата му“. По-добръ да се не обречешъ, нежели да се обречешъ и да не изпълнишъ. „Въ многословието неизбѣженъ е грѣхътъ, но който въздържа устнитѣ си, разуменъ е“.

Нашиятъ текстъ е примѣръ тъкмо на мѣстото си да покаже, какво Св. Духъ казва въ Евангелието за тойзи грѣхъ.

Яковъ прѣдупреждава своитѣ ученици отъ едно само вънкашно служение Богу „безъ вѣтрѣшна сила“ и имъ напомня да бждатъ творители на Словото, а не само слушалели; и единъ отъ пробнитѣ камъни, на който тѣ могатъ да опитатъ тѣхната искренность е освобождението именно отъ грѣхъ, за който ний говоримъ.

„И тѣй, който мисли, че служи Богу, а не обуздава езикътъ си, но лъже сърдцето си, неговото служение Богу е суетно“.

Влиянието на езикътъ въобще върху характера чрѣзъ два подходящи примѣра ще ни се изясни: „Вижъ, конетѣ държимъ въ узди, за да ни

се иясни: „Вижъ, конетѣ държимъ въ узни, за да ни слушатъ, и ний управляваме цѣлото имъ тѣло. Вижъ корабитѣ, ако и да сж тѣй голѣми и карани отъ силни вѣтрове, но се каратъ отъ малко кормило тамъ, гдѣто иска тойзи, който ги управлява. Така сжщо и езикътъ малъкъ членъ е, а върши голѣми нѣща.“ Тогазъ говори той сериозно и подчертава думитѣ на вреднитѣ дѣйствиа на единъ необузданъ езикъ: „Вижъ малкъ огънь какъвъ голѣмъ лѣсъ запалва! И езикътъ е огънь, единъ свѣтъ, пѣленъ съ несправедливостъ. Значи, че езикътъ е между нашитѣ членове, който осквернява цѣлото ни тѣло и запалва цѣлото ни тѣло, той е отъ ада запаленъ, а именно чрѣзъ злитѣ чувства, на които началото и насърчителтъ е дяволтъ.“

Но мъчнотията да се обуздава езикътъ не е по-малка отъ самия грѣхъ; „Защото естеството на всичкитѣ звѣрове, на птицитѣ, на змиитѣ, на морскитѣ животни, може да се укроти отъ човѣческото естество; но езикътъ никой човѣкъ не може да укроти, неспокойното зло, пълно съ смъртна отрова“. Така излиза, че способността, която ни бѣ дадена да прославимъ Създателя, се употребява за низки цѣли, и съ езикътъ се осквернява служението Богу: „Съ него ний славимъ Бога Отца, и съ него кълнемъ човѣцитѣ, които сж създадени по образъ Божий. Отъ една уста излиза хвала и проклятия. Не така, мили братя, трѣбва да бжде. Извирали отъ единъ изворъ сладка и горчива вода? Може ли смокиня да роди маслини или лоза смокини? Така сжщо единъ изворъ не може да дава солена и сладка вода. Кой е мждриятъ между васъ? Той нека покаже съ добриятъ си животъ добритѣ си дѣла въ кротостъ и мждростъ.“

Ний казахме, че много отъ грѣховетѣ на езикътъ сж тѣй обикновенни, че никой не счита себе си виновенъ въ тѣхъ. Къмъ тѣзи принадлежатъ и грѣховетѣ на лицемѣрието (фалшѣтъ), желанъ грѣхъ и прямата врѣда на истината — едно прѣстѣпление, на което свѣтътъ налага клеймо, и за което Св. Писание искава съ думи своето проклятие, което не може лесно да се забрави, когато веднажъ се прочете:

„Вий сте отъ баща дявола, похотитѣ бащини си искате да правите. Той бѣше отначало човѣкоубиецъ и не устоя въ истината; защото истината въ него нѣма. Когато говори лъжата, отъ своитѣ си говори, защото е лъжецъ и на лъжата баща.“ Затова ний не трѣбва да се тудимъ, че ще сж изключени отъ небесния Ерусалимъ. „А вѣнъ сж псетата и чородѣйцитѣ и блудницитѣ и и убийцитѣ и идолопоклонницитѣ, и всѣкой, който обща и прави ЛЪЖА.“ Нѣкои сж винни и тѣхната съвѣсть не ги измъчва, когато четатъ такива мѣста. Има навикъ, който е плодъ на лекомислие и неразсудителностъ, да се украсятъ разни истории, за да се увеличи тѣхното дѣйствие, и въ сжщото врѣме да удовлетвори слушателитѣ и собственната ни склонностъ къмъ самохвалство. Нищо не е, че такива навии се наричатъ безвредни, тѣ сж повече назначени за самообожавание, отколкото за вреда. Всичко, което е извѣнъ истината, е лъжа, и прѣдъ видъ на това, че то само по себе си е грѣхъ, то ослабява и нравственитѣ ни чувства, и разваля здравиятъ тонъ на чувствителна съвѣсть.

Внимателно себеиспитание ще ни покаже, че ний всички трѣбва да бдимъ съ особено внимание надъ себе си, и да се упражняваме въ себеконтролиране.

Къмъ неискренность, къмъ лъжата принадлежатъ и грѣховетѣ на подмилкване. Азъ не означавамъ тука похвалата, която лицемѣрно се искава, за да се извлече нѣкоя полза, което е най-мръсниятъ начинъ на нечестността, но подмилкване, което се казва вѣжливостъ, и което по въображението на нѣкои хора, е нужно за доброто възпитание и христианска любовъ. Разбира се, че ний не сме длъжни да упрекваме ближния си въ погрѣшкитѣ му, само ако е за неговото добро, или за славата Божия, можемъ да го сторимъ. Но нищо нѣма, което да ни дава право чрѣзъ незаслужена похвала и недостойно ласкание да утвърждаваме мнѣнието на другитѣ, че тѣхнитѣ заслуги сж голѣми, и така да правимъ мъглата на само-мнѣнието имъ още по-гъста, която да скрива отъ тѣхъ истинскитѣ имъ характеръ. Тѣзи, които правятъ това съ ловкостъ, спечелватъ добри приятели; и ако тѣ прѣдпочетатъ похвалата отъ Бога повече човѣческа похвала, то навѣрно получаватъ и заплатата си. Но тѣ служатъ на грѣха на лицемѣрието и лъжата. Тѣ трѣбваше да мислятъ за прѣдупрѣждението на Св. Писание: „Който прѣдава приятели на грабежъ, очитѣ на чадата му ще истаятъ“. „Одумникъ обхожда и открива тайни, зато не се смисай съ оногызъ, който разширява устнитѣ си“.

Има единъ грѣхъ на езикътъ, който е тѣй отвратителенъ, тѣй гнусенъ и безмисленъ, щото трѣбва да се чудимъ, че се чува на всякълѣ. Това е клѣтвата. Тойзи грѣхъ може съ право да се нарече дяволски. Нѣма поводъ за него, както и нѣма извинение за него, освѣнъ че е грѣхъ. Има нѣкои хора, които по никой начинъ не ще се кълнатъ направо, но въ изражението си, по подобенъ начинъ се изражаватъ, който тѣ считатъ за съвсѣмъ безвреденъ. Това бѣше и навикътъ на евреитѣ въ врѣмето на Спасителя. Съ страхътъ се пазеха да не изговарятъ името на Еова, а се кълняхъ съ небото, съ храмътъ, съ главата си и тѣмъ подобни.

Ний всички знаемъ добръ, какво казва за това нашиятъ Спасителъ: „Но Азъ ви казвамъ да не се кълнете нито съ небото, защото е прѣстолътъ Божий, нито съ земята, защото е подножие на нозетѣ Му, нито съ Ерусалимъ, защото е градътъ на Великиятъ Царь. И съ главата си да не се кълнете, защото не можемъ да направимъ нито единъ косякъ бѣлъ или черенъ. Вашата рѣчь да е: да, да; не, не; което е повече отъ това, отъ лунаваго“. И тѣзи така наречени невинни клѣтви сж прѣстѣпление на заповѣдитѣ Божии и като таквизъ грѣхове които съсипватъ душата. Но най-обикновеннитѣ грѣхове сж може би грѣховетѣ на нелюбезностъ. Азъ не казвамъ съ това за злобнитѣ, отмъстителнитѣ, които изразяватъ омраза, и на изразитѣ на гнѣвъ, на ядосвание и нетѣрпѣние. азъ мисля много повече за упрѣкитѣ и удумванията на удовлетворение, което ния чувствуваме, когато се смѣемъ и осъждаме погрѣшкитѣ и глупоститѣ на другитѣ и повтаряме това, лошото, което сме чули за тѣхъ. Колко често разговоритѣ не съдържатъ нищо друго, освѣнъ това!

Значи, това което казваме, или трѣбва да е истина, или не. Ако не е истина — и колко често такива разговори сж прѣувеличени, ако не и съвсѣмъ измислени и така ставаме повинни въ този грѣхъ къмъ нашия бже. Ако ли е истина, то ако не за славата Божия, или ако не го изискватъ интереситѣ на другитѣ да го откриемъ, то по-добрѣ съ любвеобилно мълчание да го покривемъ; а погрѣшкитѣ на ближния да се стараемъ да исправимъ. Имаше стара заповѣдь въ левитския законъ: „Да не ходишъ между людитѣ си като одумникъ; нито да се повдигнешъ противъ кръвта на ближния си“. „Всяко огорчение, и яростъ, и гнѣвъ, и викъ, хула да се дигне отъ васъ наедно съ всяка злоба“. Така мисли любовта, безъ която ний сме само по име християни. нищо зло. „на неправдата се не радва, а сърадва се на истината, всичко прѣтърпѣва, на всичко хваща вѣра, на всичко се надѣе, всичко търпи“.

Още една или двѣ полезни забѣлѣжки ще притуря. Първо: „Отъ прѣпълнението на сърдцето говорятъ устата“; праздно е старанието да направимъ една вода сладка, която истича отъ горчивъ изворъ. Искаме ли грѣховетѣ на езикътъ и осждението, което тѣ ни донасятъ да избѣгнемъ, то трѣбва най-първо да попросимъ едно ново сърдце. „Или направете дървото добро и плодътъ му добъръ; или направете дървото лошо и плодътъ му лошъ, защото дървото се отъ плодътъ познава.“ Рожби ехидни! какъ можете да говорите добро, като сте лукави? Защото отъ прѣпълнението говорятъ устата.“

Най-първо, нека се молимъ на Господа за едно ново сърдце и за новъ духъ, едничкиятъ изворъ, отъ който могатъ да извира християнски добри качества. Нека заради Тогози, който умрѣ и възкрѣсна за насъ, Господа Исуса, да просимъ събарянieto на силата на грѣхътъ и да ни прѣобразимъ въ подобие Свое. Нека да се повѣримъ да ни води Духътъ Святий и съ всичката си сила да се стараемъ съ страхъ и трепетъ да изработваме спасението си, да станемъ нови създания, и всичко старо да прѣмине и да стане всичко ново. Както нашиятъ характеръ и дѣлата ни скоро ще почувствуватъ дѣйствието, така и думитѣ ни ще иматъ дѣлъ въ тази блаженна промѣна. Вече не ще се злоупотрѣбляватъ за грѣшни цѣли, тѣ ще станатъ слуги на справедливостъ, и прямо или косвенно ще служатъ за славата Божия и благословение на създанията Му. Защото „Добриятъ чловѣкъ доброто съкровище на сърдцето изважда добринитѣ; и злиятъ чловѣкъ отъ злото съкровище изважда злинитѣ“.

Второ, ний трѣбва внимателно да слѣдимъ думитѣ си и да имъ туримъ узди. Ний не бива да ги испущаме изъ устата си не испитани и не изправени но катадневно да испитваме съдържанието имъ и характера имъ. дали тѣ подхождатъ по словото Божие и примѣрътъ на нашия Господъ. Ний сжщо не бива да изговаряме всичко, каквото дойде на езикътъ. Ний трѣбва да се отричаме отъ отъ себе си. ний трѣбва да туримъ узда на езикътъ. Ний не само трѣбва внимателно да съдържаме всичкитѣ думи, които по нѣкой начинъ напомнятъ лицемерие, непочитание, злоба и пр.; ний не трѣбва да се задоволяваме само съ туй, че се отричаме отъ туй, да се считаме като остроумни и

даровити хора, ний трѣбва да се научимъ острожно и внимателно да говоримъ, и всѣки праздни разговори, които сж повече глупави и прѣхождатъ въ грѣхъ, и даже въ веселитѣ разговори да си смоняме на кого принадлежимъ и кому служимъ.

Трето: ний трѣбва да стремимъ нашитѣ разговори да сж полезни. Въ думитѣ ни, както и въ дѣлата ни, не само да се държимъ далече отъ злото, но чрѣзъ тѣхъ да вършимъ доброто. Видимитѣ страсти на ближнитѣ ни да смиряваме, да ги привеждаме въ познание да поправятъ грѣшкитѣ си, да имъ увеличимъ радостта къмъ добродѣтели, да облекчимъ грижитѣ имъ — това е едно достойно употребление на дарбата за говорение. По нататакъ: познанието за нашето вѣрвание въ Христа да распространимъ, да увеличимъ славата Божия и да ползуваме чловѣческитѣ души, и въ християнско смирение и нелицемерна набожностъ въ нашитѣ разговори да оставимъ да свѣти свѣтилникътъ ни прѣдъ чловѣцитѣ, за да видятъ добритѣ наши дѣла и да прославятъ Отца нашего, който е на небеса — това не изисква само едно силно намѣрение, но тактъ и лични дарби,

Грѣховетѣ на езикътъ не могатъ иначе да се побѣдятъ, освѣнъ съ молитва. Божията милость въ този случай трѣбва всичко да стори. Безъ нея праздни сж всичкитѣ ни усилия. За туй ни казва Давидъ, който ни прѣдупрѣждава съ думитѣ: „Пази езикътъ си отъ зло и устнитѣ си отъ лъстно говорение.“ На друго мѣсто усърдната молитва къмъ Бога: „Господи, пази устата ми и съхрани устнитѣ ми (тури, Господи, стража на устата ми, единъ пазачъ на вратата на устнитѣ ми.“ Така трѣбва и у насъ да бжде. Ний ще се молимъ и бдимъ; ще се себевъспитаваме и ще се прѣдадемъ напълно въ Божиятъ ржцѣ. Съ Негова сила нека да държимъ въ уздитѣ езикътъ си, за да не излѣжемъ сърдцата си, и нашето служение Богу да не се намѣри суетно.

Съобщава Ек. Теодорова.

Печатница „СВѢТЛИНА“

въ гр. ВАРНА ул. Солунска

Приема да печата всѣкакви печатарски работи:

търговски или частни,

на всѣкакви езици,

ноти за пѣние и разни инструм.

Изработва хубави каучукови ПЕЧАТИ.

Гостилница и млѣкарница **ПАРИЖЪ**

на
Марко Л. Караатанасовъ

е първа по вкусни ястия,
чистота и евтиния.

Печатница „Свѣтлина“ — Варна.